

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a

III. SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

54 761 01

GYERMEKOTTHONI ASSZISZTENS

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(a 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ,

52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS

mellék-szakképesítésekkel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 761 01

Szakképesítés megnevezése: Gyermekotthoni asszisztens

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: –

Szakmai előképzettség: –

Előírt gyakorlat: –

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükséges

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	pszichológus, szociális munkás, szociálpedagógus, okleveles gyógypedagógus
Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pedagógia szakos tanár
Egészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Elsősegélynyújtási feladatok	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Gyermekevédelmi ismeretek	A szociális, illetve a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás területén legalább hároméves gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szociális szakember
A gyermekotthon	Gyermekek napközbeni ellátásban gyakorlattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakképzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2729 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakképzés 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszása évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	5	3	6	5	140	4,5	1	140	2	3	19	12	17,5	11,9	160	19	12
	Összesen		8		11			5,5			140		5		31			29,4	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés											2					2	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés		2		1						1,5				4,4			
	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	fő szakképesítés	2		3						0,5				5,5				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	fő szakképesítés		1		1									2				
	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	fő szakképesítés	2		1						1				4				
	Pszichológiai gyakorlat	fő szakképesítés				1						0,5				1,5			
	Egészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	1		1						0,5				2,5				

10559-12 Elsősegély-nyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	fő szakképesítés				2									2			
	Népegészségügyi ismeretek	fő szakképesítés			1									1				
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	fő szakképesítés						1						1				
	Gyógypedagógiai ismeretek	fő szakképesítés						2						2				
	Gondozási, ápolási ismeretek	fő szakképesítés						1,5						1,5				
	Gondozási, ápolási gyakorlat	fő szakképesítés							1			1			2			
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	Mentálhigiénés ismeretek	52 761 01 Családsegítő asszisztens			1			1										
	Pedagógiai szociológia	52 761 01 Családsegítő asszisztens																
	Fejlődéslélektani alapok	52 761 01 Családsegítő asszisztens																
11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal	Kapcsolattartás elmélete	52 761 01 Családsegítő asszisztens						1										
	Kapcsolattartás gyakorlata	52 761 01 Családsegítő asszisztens										2						
10528-12 Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok	A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó						1			1							
	A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlat	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó										1,5						
10523-16 Gyermekfelügyelői feladatok	A gyermekotthon	fő szakképesítés											4				4	
	Gyermekotthoni gyakorlat	fő szakképesítés												4				4

10524-16 Gyermekfelügyeleti dokumentációs feladatok	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	fő szakképesítés											2					2	
	Gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek	fő szakképesítés											2					2	
	Adminisztráció gyakorlata	fő szakképesítés												4					4
10526-12 Gyermekotthoni tevékenységek	Gyermekotthoni tevékenységek szervezési ismeretei	fő szakképesítés											4					4	
	Életvezetési ismeretek	fő szakképesítés											2					2	
	Az önálló életre való felkészítés	fő szakképesítés											2,5					2,5	
	Gyermekotthoni tevékenységek szervezési gyakorlata	fő szakképesítés												4					4
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	52 761 01 Családsegítő asszisztens																	
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó						0,5											
	Gyógypedagógiai ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó									0,5								
	Gondozási, ápolási ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó						1			1								
	Gondozási, ápolási gyakorlat	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó							1			1							
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció és viselkedéskultúra alapja	52 761 01 Családsegítő asszisztens																	

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes óraszása	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes óraszása	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes óraszása	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes óraszása			
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy				
A fő szakképe- sítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	180	108	216	180	140	162	36	140	61	92	1487	452	1035	588	373	1996	628	431	160	588	373	2020			
	Összesen		288		396			198			153					961			1059			961					
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1207 óra (53%)													1216 óra (55,8%)											
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 789 óra (47%)													804 óra (44,2%)											
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	15	0	15	0	0		15	0	15			
	Munkajogi alapismeretek												0			4		4				4		4			
	Munkaviszony létesítése												0			4		4				4		4			
	Álláskereső												0			4		4				4		4			
	Munkanélküliség												0			3		3				3		3			
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62			
	Nyelvtani rendszerzés 1											0	8				8				8		8				
	Nyelvtani rendszerzés 2											0	8				8				8		8				
	Nyelvi képességfejlesztés											0	23				23				23		23				

	Munkavállalói szókincs											0			23		23			23		23		
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés	0	72	0	36		0	0		0	45	153	0	153	0	0	153	0	160		0	0	160
	Tanulástechnikai gyakorlat			18								18							0	18				
	A kongruens kommunikáció			36								36							0	36				
	Viselkedéskultúra			18								18							0	18				
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben									45	45						45	52		0	52			
	Kommunikáció, a szakmai együttműködés készségei					36							36					36			0	36		
	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	fő szakképesítés	72	0	108	0		0	0		15	0	195	0	195	0	0	195	197	0		0	0	197
	Jogi ismeretek		36									36					36	36				0	36	
	Szociológiai és szociálpolitikai ismeretek				15							15					15	15				0	15	
	Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom				15							15					15	15				0	15	
	Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere				34							34					34	34				0	34	
	A lokális ellátások				10							10					10	10				0	10	
	Család- és gyermekjogi alapismeretek				18							18					18	18				0	18	
	Család és életmód		36										36					36	36				0	36

Szervezetszociológia				8						8					8	8				0	8			
A jóléti nagyrendszerek				8					7	15					15	16				0	16			
Közigazgatási ismeretek										8			8			8	9				0	9		
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	fő szakképesítés	0	36	0	36		0	0		0	0	72	0	72	0	0	72	0	72		0	0	72	
Szociológiai alapismereti gyakorlat			10									10					10		10			0	10	
Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése						36									36			36		36			0	36
Gyakorlat a család és életmód körében			26												26			26		26			0	26
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	fő szakképesítés	72	0	36	0		0	0		31	0	139	0	139	0	0	139	144	0		0	0	144	
Pszichológiai ismeretek, fejlődéslelektan		36													36			36	36				0	36
A személyiség pszichológiája											31				31			31	36				0	36
Pedagógiai ismeretek		36		36											72			72	72				0	72
Pszichológiai gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	36		0	0		0	16	52	0	52	0	0	52	0	55		0	0	55	
Életút pszichikus jellemzői					36							16			52			52		55			0	55
Egészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	36	0	36	0		0	0		15	0	87	0	87	0	0	87	89	0		0	0	89	
Az emberi test felépítése és működése		36													36			36	36				0	36
Kórok és kórokok				10											10			10	10				0	10

	A gondozás és a betegellátás laikus módszerei									15		15					15	17			0	17		
	Betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai				26							26					26	26			0	26		
10559-12 Elsősegély-nyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	fő szakképesítés	0	0	0	72		0	0		0	0	72	0	72	0	0	72	0	72		0	0	72
	Elsősegélynyújtás					36						36					36		36			0	36	
	Elsősegélynyújtási gyakorlata					36						36					36		36			0	36	
	Népegészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	0	0	36	0		0	0		0	0	36	0	36	0	0	36	36	0		0	0	36
	Egészségmegőrzés				18							18					18	18			0	18		
	Közegészségügyi és járványtani ismeretek				18							18					18	18			0	18		
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		36	0		0	0	36	0	36	0	0	36	36	0		0	0	36
	Gyermekvédelem története és jogi szabályozása							8				8					8	8				0	8	
	A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai							10				10					10	10				0	10	
	A gyermekvédelem mai rendszere							18				18					18	18				0	18	
	Gyógypedagógiai ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		72	0		0	0	72	0	72	0	0	72	72	0		0	0	72
	A gyógypedagógia mint tudományág							18				18					18	18				0	18	
	Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció							54				54					54	54				0	54	

	Gondozási, ápolási ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		54	0		0	0	54	0	54	0	0	54	54	0		0	0	54
	Szakmai együttműködés							9					9					9	9				0	9
	Ismeretek a gondozásról							16					16					16	16				0	16
	Ápolási ismeretek							14					14					14	14				0	14
	Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek							15					15					15	15				0	15
	Gondozási, ápolási gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	36		0	31	67	0	67	0	0	67	0	72		0	0	72
	Gondozási, ápolási feladatok								36				36					36		36			0	36
	Karbantartási, fertőtlenítési feladatok											31	31					31		36			0	36
11676-16 Családpedagógiai alapismeretek	Mentálhigiénés ismeretek	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	36	0		36	0		0	0	72	72	0	0	0	72	0	0		0	0	0
	Családi mentálhigiéné				36			36					72					72					0	0
	Pedagógiai szociológia	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Fejlesztéslélektani alapok	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0

11677-16 Kapcsolattartás formái a családokkal	Kapcsolattartás elmélete	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		36	0		0	0	36	36	0	0	0	36	0	0		0	0	0
	Kapcsolattartás a családdal							36					36							0	0			
	Kapcsolattartás gyakorlata	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	62	62	62	0	0	0	62	0	0		0	0	0
	A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése											62	62							0	0			
10528-12 Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok	A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	0	0	0	0		36	0		31	0	67	67	0	0	0	67	0	0		0	0	0
	Nevelési ismeretek							16					16							0	0			
	A házi gyermekfelügyelet, mint speciális munkaterület							8					8							0	0			
	A házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenziói							12					12							0	0			
	A gyermek ellátásával kapcsolatos ismeretek									31			31							0	0			
	A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlat	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	0	0	0	0		0	0		0	47	47	47	0	0	0	47	0	0		0	0	0
	A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata											10	10							0	0			
	Gyermekellátási gyakorlat											37	37							0	0			

10523-16 Gyermekfelügyelői feladatok	A gyermekotthon	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	124	0	124	0	0		124	0	124
	A gyermekotthon működése												0			27		27				27	0	27
	A gyermekotthoni élet szervezése												0			42		42				42	0	42
	A gyermekcsoport működése												0			55		55				55	0	55
	Gyermekotthoni gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	124	124	0	0		0	124	124
	Ismerkedés a gyermekotthonnal												0				24	24					24	24
	Gyermekfelügyelői feladatok												0				100	100					100	100
10524-16 Gyermekfelügyeleti dokumentációs feladatok	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62
	A gyermekotthon működésének szabályai, szabályzatai												0			40		40				40	0	40
	A munkavállaló adminisztrációs kötelezettségei												0			22		22				22	0	22
	Gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62
	Gyermek-felügyeleti munka dokumentálása												0			26		26				26	0	26
	A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció												0			16		16				16	0	16
	Élettörténeti munka												0			20		20				20	0	20

	Adminisztráció gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	125	125	0	0		0	125	125	
	Gyermekotthoni adminisztráció													0				40	40					40	40	
	Gyermek-felügyeleti dokumentáció													0				30	30					30	30	
	A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció													0				55	55					55	55	
10526-12 Gyermekotthoni tevékenységek	Gyermekotthoni tevékenységek szervezési ismeretei	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	124	0	124	0	0		124	0	124
	A gyermekotthon mindennapi életének szervezése												0				25		25				25	0	25	
	Szabadidő-szervezési ismeretek												0				10		10				10	0	10	
	A játék												0				20		20				20	0	20	
	Mozgásos aktivitások												0				15		15				15	0	15	
	Szellemi aktivitások													0				14		14				14	0	14
	Ének-zenei és művészeti tevékenységek													0				20		20				20	0	20
	Irodalom, tömegkommunikáció, médiák													0				20		20				20	0	20
	Életvezetési ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62
	Egészségmegőrzés												0				20		20				20	0	20	
	Tanulás-segítés												0				25		25				25	0	25	
	Önellátás													0				17		17				17	0	17

Az önálló életre való felkészítés	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	77	0	77	0	0		77	0	77
												0			12		12				12	0	12
												0			10		10				10	0	10
												0			15		15				15	0	15
												0			20		20				20	0	20
												0			10		10				10	0	10
												0			10		10				10	0	10
Gyermekotthoni tevékenységek szervezési gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	124	124	0	0		0	124	124
A mindennapi tevékenységek és szabadidő szervezési gyakorlata											0				75	75					75	75	
Tevékenységek szervezési gyakorlata											0				29	29					29	29	
Életvezetési ismeretek gyakorlata											0				20	20					20	20	

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Munkavédelmi alapismeretek												0								0	0		
	Munkahelyek kialakítása												0								0	0		
	Munkavégzés személyi feltételei												0								0	0		
	Munkaeszközök biztonsága												0								0	0		
	Munkakörnyezeti hatások												0								0	0		
	Munkavédelmi jogi ismeretek												0								0	0		
	12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek		Gyermekvédelmi ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	0	0	0	0		18	0		0			0	18	18	0	0	0	18	0	0
Gyermekvédelem története és jogi szabályozása								9					9								0	0		
A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai								5					5								0	0		
A gyermekvédelem mai rendszere								4					4								0	0		
Gyógypedagógiai ismeretek		31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	0	0	0	0		0	0		16	0	16	16	0	0	0	16	0	0		0	0	0
A gyógypedagógia mint tudományág											8		8								0	0		
Fejlődési rendellenességek, fogyatékosságok, fejlesztés, rehabilitáció											8		8								0	0		

11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Gondozási, ápolási ismeretek	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	0	0	0	0		36	0		31	0	67	67	0	0	0	67	0	0		0	0	0	
	Szakmai együttműködés							18					18					18					0	0	
	Ismeretek a gondozásról							9					9					9					0	0	
	Ápolási ismeretek							9					9					9					0	0	
	Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek										31		31					31					0	0	
	Gondozási, ápolási gyakorlat	31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	0	0	0	0		0	36		0	31	67	67	0	0	0	67	0	0		0	0	0	
	Gondozási, ápolási feladatok							36			31	67					67					0	0		
	11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció és viselkedéskultúra alapja	52 761 01 Családsegítő asszisztens	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
		Kommunikációs alapismeretek							0					0					0					0	0

3. számú táblázat
A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

31 761 02 Házi időszakos gyermekgondozó	282 óra
52 761 01 Családsegítő asszisztens	170 óra

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkésztség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségterítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka).

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. *Munkaviszony létesítése*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. *Álláskeresés*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11498-12 azonosító számú

**Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű

mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10525-12 azonosító számú

**A szociális ellátás általános tevékenységei
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10525-12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pedagógiai és pszichológiai és ismeretek	Pszichológiai gyakorlat	Egészségügyi ismeretek
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeiket szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x	x	x	
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x		x		
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x	x		x		x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x	x		x		
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x					x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x	x	x	x	x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x		x	x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x	x			
SZAKMAI ISMERETEK						
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai		x				
Jog, család- és gyermeki jogok, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei		x				
A szociális, az egészségügyi, a köznevelési és a gyermekvédelmi szakellátási rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		x				
A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái		x				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai	x	x			x	x
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek		x				

A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció, dezintegráció, szegregáció fogalma		x				
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újratermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői		x				
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek		x				
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok		x				
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai		x	x	x	x	
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései		x	x	x	x	
Az életútinterjú készítésének fázisai		x	x	x	x	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						x
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						x
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek				x		x
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei				x		
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia				x		
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x			x		
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	x			x		
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x			x		
A segítség pszichológiai összefüggései	x			x		
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	x			x		
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Könyvelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x		x	x	x	x
Informatikai eszközök használata			x		x	
Információforrások kezelése			x		x	
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése			x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x
Döntésképeség			x		x	x
Stressztűrő képesség					x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						

Empátia készség					x	x
Gyógy pedagógiai Tolerancia					x	x
Kapcsolatteremtő készség					x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés			x		x	x
Problémaelemzés és – feltárás		x	x		x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x	x

3. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy **153 óra/160 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz.

A segítő kapcsolat tudatos működtetésének megalapozása. A segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekeket ellátó és köznevelési intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Tanulástechnikai gyakorlat*

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A saját élményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

3.3.2. *A kongruens kommunikáció*

A kommunikáció fogalma, jelentősége

- A verbális kommunikáció
- A nonverbális kommunikáció
- Az adekvát kommunikáció
- A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
- A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
- A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
- A metakommunikációs jelek értelmezése
- A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

3.3.3. *Viselkedéskultúra*

- Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
- A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
- A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
- A meggyőző kommunikáció
- Bizalmi légkör kialakítása
- Az eredményes közlésfolyamata feltételei
- 4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
- Kapcsolatteremtés szabályai
- Kapcsolattartás, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
- Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
- Köszönési formák
- Megszólítás
- Távolsági zónák, térközök
- Telefonálás illemtana
- Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
- Divat, öltözködés, smink, testi higiéné

3.3.4. *A reális énkép szerepe a szociális segítségben*

- A másik ismerete
- Önismeret, önismeret-fejlesztés
- A segítő szakmák hatása a személyiségre
- Önvédelmi technikák
- Rekreációs lehetőségek
- A kiégés jelei
- A kiégés elleni védekezés

3.3.5. *Kommunikáció, a szakmai együttműködés készségei*

- A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
- A kompetencia határok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
- Attitűd, előítélet, szociális érzékenység, a segítő szakember beállítódása, emberképe és világnézetének hatása a klienssel való kapcsolatra
- A segítő kapcsolat eszközei
- A megismerést befolyásoló tényezők: vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői
- A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése. A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
- A segítő beszélgetés

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek tantárgy 195 óra/197 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

4.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

4.3. Témakörök

4.3.1. Jogi alapismeretek

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól

Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai

A hatalmi ágak megoszlása

A jogszabályok hierarchiája

Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai

Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa

Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya

Az adatvédelem jogi garanciái

4.3.2. Szociológiai és szociálpolitikai ismeretek

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai

A helyi társadalom szerkezete és jellemzői

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái

Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekció, integráció-szegregáció, pénzbeli-természetbeni, normativitás – diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

4.3.3. Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsoporthoz)

A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok

Az egyén társadalmi meghatározottsága

Társadalmi újratermelés, újratermelődés

A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésének okai, mechanizmusai

A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái

A társadalom ártó-védő hatása

Különbözőség, másság

A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban

A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői,

Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében
A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

4.3.4. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai
A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek
A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti alapellátást, ill. gyermekvédelmi szakellátást nyújtó és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük
A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai
Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés
Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre
A segítő szakmák szerepe az ellátásban

4.3.5. A lokális ellátások

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátások: pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvényekben és kapcsolódó jogszabályaikban
A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői
A törvényben szabályozott ellátások és intézményei
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.6. Család- és gyermeki jogok alapismeretek

Családok jogállásáról szóló törvény
A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
Gyermekei jogok, kötelességek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátottjogi- és gyermekijogok-képviselő

4.3.7. A család és életmód

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása
A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
Az életmód, életvitel összetevői
Az életmódkutatás technikái
Családi és társadalmi szerepek
Az emberi szükséglete rendszere
A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás

A családi életciklus, életút

Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése

A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezők, összetevők

Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés

A család szerkezete és annak ábrázolása

A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében

A gyermek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

4.3.8. Szervezetszociológia

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet

A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok

A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság

A szociális, gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek

A döntési szintek és szabályok

A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

4.3.9. A jóléti nagyrendszerek

A jóléti védelem keretei, formái

A társadalombiztosítási rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások

A családtámogatások

A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások

A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

4.3.10. Közigazgatási ismeretek

A közigazgatás alapfogalmai

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás
Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás
A közigazgatási eljárás adminisztrációja

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

5.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom az elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezéssel kapcsolatos technikák. A módszerek alkalmazása

A társadalom összetételét mutató adatok - életkor, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási, iskolázottsági szerkezet – értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

A helyi társadalom szerkezete, erőforrások és hiányok felmérési módszerei, technikáinak gyakorlása

5.3.2. Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése

A szociális, gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti alapellátást, ill. gyermekvédelmi szakellátást nyújtó és munkaügyi intézmények monitorozásszintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához. A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék:

- Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti alapellátást, ill. gyermekvédelmi szakellátást nyújtó, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében
- Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere
- Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése
- Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása
- Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése
- A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
- Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
- Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
- Az intézmény adminisztrációja

„Egy megvalósított, egybefüggő, kéthetes szakmai gyakorlaton alapuló önálló tevékenységről készült minimum 5 oldalas napló leadása. A napló tartalmazza továbbá 1 oldal terjedelemben az intézmény rövid bemutatását, a gyakorlaton végzett tevékenységek leírását önálló reflexiókkal ellátva.” (Szv)

5.3.3. Gyakorlat a család és életmód körében

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az Szvk-ban előírt formában:

„Párbeszéd formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár.

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti alapellátást, ill. gyermekvédelmi szakellátást nyújtó, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Pedagógiai, pszichológiai ismeretek tantárgy

139 óra/144 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

6.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek és Filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei.

6.3. Témakörök

6.3.1. *Pszichológiai ismeretek, fejlődéslélektan*

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok

A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok

Személyiségzselést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet

A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete

Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása

A fejlődés, érés, nevelés összefüggése

Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban

6.3.2. *A személyiség pszichológiája*

A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)

Személyiség típusok

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata

Énkép, éntudat, önértékelés, játszmák, elhárító mechanizmusok

Empátia

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi akarati, élet fejlődésmenete
Az előítéletek életutat befolyásoló hatása
A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban
A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai
Válságok az életciklusokban
Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai
Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek
A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

6.3.3. *Pedagógiai ismeretek*

A szocializáció fogalma és folyamata
A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárscsoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák
A szociális identitás
Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása
A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei
A nevelési folyamat résztvevői
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők
Közvetett és közvetlen nevelési módszerek
A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe
Nevelési stílusok és attitűdök
Sikerek és kudarcok a nevelésben
Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái
Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában
Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei
A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel
A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele
Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek
Egyéni bánásmód alkalmazása
Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek
A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák
A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei
Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

52 óra/55 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

7.1. A tantárgy tanításának célja

Élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek pszichés összefüggéseiről. Erősíteni a tanulók holisztikus szemléletét, segíteni a személyes tapasztalatok, a saját személyes életút pszichikus összefüggéseinek feldolgozását.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei, a saját élmények, tapasztalatok

7.3. Témakörök

7.3.1. *Életút pszichikus jellemzői*

A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése

Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése

A pszichikus jellemzők feltárása

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Egészségügyi ismeretek tantárgy

87 óra/89 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

8.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről, a gondozás laikus módszereiről. A szervezet egyensúlyát megbontó kóroki tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismeretek nyújtása. Megtanítani az egyes betegségcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módozatait és az elterjedésüket megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

8.3. Témakörök

8.3.1. *Az emberi test felépítése és működése*

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgás szervrendszere

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

8.3.2. *Kórok és kórokok*

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórok

A betegségek rizikófaktorai

Társadalmi helyzet szociális körülmények, pszichés állapot

Alkat, lezajlott betegségek, öröklés

Nem és életkor

A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefordítás szakaszai, a betegség kimenetele

Tipikus kóros reakciók

Degeneráció

Sorvadás, elhalás

Heveny és idült gyulladás

Kóros immunreakciók

8.3.3. *A gondozás és a betegellátás laikus módszerei*

A gondozás fogalma, célja, feladatai

A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái

A szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitása

Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán

Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei

A gondozási folyamat tervezése

A házipatika szerepe, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszer és eljárások

A fizikális és természetes gyógymódok

A házipatika szerepeinek és gyógyszereinek összeállítása

A fertőtlenítőszer és eljárások alkalmazása

A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe

A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint

A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszerértékelés szabályai és gyakorlata

8.3.4. *Betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai*

Az élettani adatok

Az állapotváltozások, a kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei,
az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai

A főbb betegségcsoportok és tüneteik

Belgyógyászati betegségek

Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok

Ideggyógyászati megbetegedések

Bőrgyógyászati betegségek

Reumatológiai betegségek

A fül, az orr és a gége megbetegedései

A szem betegségei

A fog és a száj betegségei

Urológiai betegségek

Nőgyógyászati betegségek

A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10559-12 azonosító számú

**Elsősegély-nyújtási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt		x
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását	x	
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén	x	
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket	x	
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív		x
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában		x
SZAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése		x
Egészségmegőrzés		x
Az életműködés adatai	x	x
Az életműködés adatainak értelmezése	x	
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	x	
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái	x	
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái	x	
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai	x	
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái	x	x
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái	x	x
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk	x	
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei	x	x
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei	x	x
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei	x	x
Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái	x	x
Mérgezések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás	x	
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x
A hírközlési eszközök használata	x	
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata	x	
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképeség	x	
Szervezőképesség	x	
Stressztűrőképesség	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció	x	
Segítőképesség	x	
Kapcsolatteremtő készség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x

9. Elsősegély-nyújtási feladatok tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

9.1. A tantárgy tanításának célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértetni az elemi elsősegély-nyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

9.3. Témakörök

9.3.1. Elsősegélynyújtás

Az elsősegély-nyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

Az eszméletlenség, az eszméletlenség okai

A tudatzavar

Veszélyeztető állapotok, a közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése

Mechanikai sérülések

A vérzések jellemzői

Belső vérzések, sérülések

Légzési elégtelenségek. Légúti elzáródások

Idegentest a szemben és a légutakban

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei

Termikus balesetek: égés, fagyás, napszúrás

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei

Az égési sérülések jellemzői

Csont és ízületi sérülések, az ellátás szabályai

A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek, heveny rosszullétek

Mérgezések, az ellátás szabályai

Epilepszia és lázas eklampszia

A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei

A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Védőoltások és kísérő tüneteik enyhítése

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

9.3.2. Elsősegélynyújtás gyakorlata

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegély-nyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek,

A közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Mechanikai sérülések ellátása

Külső vérzések ellátása

Idegentest a szemben és a légutakban

A segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái áramütés esetén.

Hő okozta balesetek ellátásának módszerei

Az égési sérülések ellátása, módszerei, technikái

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei

Az eszméletlen sérült ellátása

Teendő légzési elégtelenségek esetén

Csont és ízületi sérülések ellátása

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgeзések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Elsősegély nyújtás sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén

A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában

Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái

A háztartási balesetek ellátása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi demonstrációs terem

9.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Népegészségügyi ismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

10.1. A tantárgy tanításának célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértetni az elemi elsősegély-nyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

10.3. Témakörök

10.3.1. Egészségmegőrzés

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

10.3.2. Közegészségügyi és járványtani ismeretek

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,

Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük

A Népegészségügyi Program

A népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek

Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP

A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)

A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)

A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata

Jelentés és dokumentálási kötelezettség

A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:

A légutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)

A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellozis, Hepatitis-A, bélférgesség)

A kültakarón keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tetanusz, rüh, tetvesség, stb.)

A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)

Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség, hólyag és galandférgesség)

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

10.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

12046-16 azonosító számú

**Gyermekekellátási alapfeladatok és alapelvek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógy pedagógiai ismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK				
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetlenségeket				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket	x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat	x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól	x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére	x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört	x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez	x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit		x	x	x
Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhigiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását	x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben	x	x		
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására	x	x		x
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását	x		x	x
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását	x			x
Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát		x	x	x
Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását		x		x
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafeltárást végez	x	x		x

Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását	x	x		x
Felismeri a gyermek betegségét	x	x	x	x
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	x	x		x
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x	x		x
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x	x		x
A segítség pszichológiai összefüggései	x	x		x
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák				
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői				x
A szocializáció folyamata és színterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése	x	x		
Gyermekek és fiatalok büntethetősége	x			
Az egészségügyi ellátások szabályai	x	x	x	x
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések	x	x		x
A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei	x	x		
Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai	x	x		
Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai	x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés	x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései	x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben	x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás		x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái	x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata			x	x
Gyermekjátékok használata	x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata	x	x		x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség	x	x	x	x
Empátia, segítőkészség	x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés	x	x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x

11. Gyermekvédelmi ismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

11.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz.

11.3. Témakörök

11.3.1. A gyermekvédelem története és jogi szabályozása

A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése:

Gyermekek, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői.

A gyermekekről való gondoskodás korszakai:

Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig

Állami gyermekvédelme 1945-ig;

A gyermekek védelme 1945-től;

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői

A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése

Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége

A gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

11.3.2. A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai, házasság, házasságon belüli konfliktusok

Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál, szülővé válás, szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban, családi kommunikáció, szabályok, a család nélkül nevelkedett szülők családja

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása, a válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család

Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás

Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai

A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei

A gyermek segítése a traumák feldolgozásában

A családon belül elszenvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése

A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek

A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái, a megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei

A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában

A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés

Gyermekbántalmazás, a bántalmazás fajtái és tünetei, a gyermek segítése a traumák feldolgozásában

11.3.3. A gyermekvédelem mai rendszere

A gyermekvédelem fogalma, a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó rendszer célja

– A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó rendszer intézményei

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői, eszközei

– A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

– A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

– A gyermekvédelmi szakellátás keretébe tartozó hatósági intézkedések

A gyermekvédelem dilemmái

A különleges, speciális és kettős szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere

A jelzőrendszer működése, résztvevői

Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei

A védelembe vételt megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek. Családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés

A védelembe vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelembe vétel célja

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének illetve megszüntetésének okai

– A szülői felügyeleti jog érintettsége védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, illetve nevelésbe vétel esetén

- A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei
- A gyermek gyámsága és törvényes képviselője a nevelésbe vételt követően
 - Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
- A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében
 - A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára
 - A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére.
- A munkavégzés és a döntések felelőssége, kölcsönös elfogadás, bizalom: a gyermek – a vér szerinti család – a segítő
- A tanácsadás, a beavatkozás mértéke
- Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék
- Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről, a megfigyelés szerepe
- A gyermek ellátását biztosító házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés
- Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása
- A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezői, a kapcsolatok létrejöttének céljai, okai

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékosság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket. Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviselőkkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés és a társadalmi elfogadásuk, beillesztésük lehetőségeit.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

12.3. Témakörök

12.3.1. A gyógypedagógia mint tudományág

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei.

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma.

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhygiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi, akarati sérülések

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre

A sajátos nevelési igényű gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése

12.3.2. Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.)

A méhen belüli fejlődés, a szülés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális); az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akarati, én tudat, autonómia)

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban

Az ifjúkor biológiai jellemzői

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra

Öröklött fejlődési rendellenességek

Genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége

Az inger gazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció)

A fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása.

A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok

Az vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbözőségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái

Kommunikációs nehézségek

Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás

A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei a gyermekeket ellátó intézményekben

A gyermek és fiatalkorban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége

Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárása

A hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei

Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogyatékos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény)

Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei
Érdekképviselői szervek

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

12.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy

54 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége a szakmai együttműködés szükségessége.

Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

13.3. Témakörök

13.3.1. Szakmai együttműködés

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

13.3.2. Ismeretek a gondozásról

A gondozás célja, feladatai, területei

A gondozás és nevelés egysége

A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában

Egyéni napi- és heti-rend fontossága, életritmus a gyermekek életében

A csecsemő és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése

Fürdetés, a fürdetés eszközei

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvásigény az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós gyermek

Az önellátás, önállóság kialakítása.

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei

A gondozás - mint az esztétikai nevelés egyik színtere, a bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze

Kultúrhigiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő és gyermekkorban

A csecsemő és a gyermek környezete, a közvetlen környezet higiénéje, berendezési tárgyai, a gyermek játéakai és azok tisztántartása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása

A játék, mint a legfőbb tevékenységi forma a gyermek életében

A játék szerepe a gyermek fejlődésében

Egyéni ízlésformálás, kultúrhigiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

13.3.3. Ápolási ismeretek

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása.

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei

A beteg csecsemő és gyermek ápolása légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása

Fizikális gyógymódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete

A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába

13.3.4. Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás

A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szerelei; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres ismerete

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei

Különféle anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása. A veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok

A vészhelyzet jelzése

Balesetvédelmi dokumentáció

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői

A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta

Gyermekbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás)

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás)

Anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás)

Idegrendszeri betegségek (agyhártya-gyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai

A védőoltások kísérő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

67 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

14.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben.

A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt.

A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

14.3. Témakörök

14.3.1. Gondozási, ápolási feladatok

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában
Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében
A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése. Részvétel a ruházat beszerzésében
Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában
A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása
A fürdetés módja, menete
Pelenkázás, tisztába tevés
Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése
Ágyazás, az altatás előkészítése
Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás
A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek
Testsúly, testmagasság mérése
Gyermektáplálékok elkészítése

14.3.2. Karbantartási, fertőtlenítési feladatok

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása.
A csecsemő és a kisgyermek ruházata állapotának ellenőrzése: tisztántartása, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése.
Részvétel ruházat beszerzésében.
Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11676-16 azonosító számú

**Családpedagógiai alapismeretek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11676-16 azonosító számú Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiénés ismeretek	Fejlesztéstechnikai alapok
FELADATOK	x		
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x		
Munkáját előítélet-mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi		x	
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	
Együttműködik más szakemberekkel	x	x	
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket		x	
Felismeri a család elemi életfeltételek hiányát		x	
Megérti, újrafogalmazza a problémát			x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi			x
Támogatja a problémamegoldást		x	
Keresi a kialakult probléma háttereit		x	
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelése technikákat		x	x
Konszenzusra, kompromisszumra törekszik			x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében			x
Felismeri a családi diszfunkciókat	x	x	
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben	x		x
Elősegíti az intézmény és a család interakcióját, kommunikációját			x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A család fogalma	x		
Család típusok	x		
A család, mint közösség	x		
A család, mint interakció	x		
A család rendszerszemléletű modellje	x		
A család fejlődése, életciklusai	x		
A család funkciói	x		
A család funkciózavaraiból adódó jelenségek, családi konfliktusok	x		
Devianciák megjelenése a családban		x	
Hátrányos helyzet fogalma		x	
Veszélyeztetettség fogalma		x	
Iskolakerülés és családi reakciók			
Gyermekszegénység megjelenése	x		
Fiatalkorú bűnöző a családban	x	x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x	

A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában			x
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás			
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Családi mentálhigiéné fogalma		x	
A család és a gondozó-nevelő, nevelő-oktató feladatot végző intézmények integrációjának problémái			
A konfliktus fogalma, típusai		x	
Konfliktuskezelési stratégiák			x
Az előítélet fogalma, típusai az előítéletes személyiség		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Köznnyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	
Olvasott, írott köznnyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	x
Köznnyelvi és szakmai szöveg írása	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Szervezőképesség	x		
Elhivatottság	x		
Önállóság		x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Konfliktusmegoldó képesség			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés			x
Tervezés		x	
Kreativitás, ötletgazdaság			x

15. Mentálhigiénés ismeretek tantárgy

72 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

15.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a **magyar nyelv és irodalom** (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a **társadalomismeret**, (történelem) **természetismeret** (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti tartalmakhoz

15.3. Témakörök

15.3.1. Családi mentálhigiéné

A mentálhigiéné fogalma

A család, mint a mentálhigiéné tárgya

Az emberi szükségletek sérülése

A család lelki egészségének tényezői

A krízis fogalma

Krízishelyzetek a családban

A család elégtelen, hibás működése
Az elhanyagolás
A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
A túlkötés problémái
Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
A konfliktus fogalma, típusai
Konfliktuskezelés stratégiák
Koordináció a pedagógusokkal, egészségügyi és szociális szakemberekkel

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Pedagógiai szociológia tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

16.1. A tantárgy tanításának célja

.

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai szociológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul tantárgyainak szakmai tartalmával.

16.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

16.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Fejlődéslélektani alapok tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

17.1. A tantárgy tanításának célja

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Fejlődéslélektani alapok tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Pedagógiai, pszichológiai ismeretek tantárgyainak szakmai tartalmával.

17.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

17.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11677-16 azonosító számú

Kapcsolattartás formái családokkal

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11677-16 azonosító számú Kapcsolattartás formái családokkal megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kapcsolattartás elmélete	Kapcsolattartás gyakorlata
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékrendjét, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi.	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együtműködik más szakemberekkel	x	x
A szakemberekkel együttműködve előkészíti a családlátogatást	x	x
Felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál	x	x
Időpontot egyeztet	x	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x	x
Szükség esetén a szakemberrel együttműködve a család számára segítséget ajánl	x	x
Folyamatos kapcsolatot tart fent a családdal	x	x
Előkészíti a szülői értekezletet: értesíti a szülőt, termet rendez	x	x
Előkészíti a fogadó órát: értesíti a szülőt, termet rendez	x	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x	x
Munkadélutánokat szervez	x	x
Intézményi programokat, ünnepélyeket szervez	x	x
Meghívót készít	x	x
Aktualizálja a hirdetőtáblát, telefonál, e-mailt ír	x	x
Bevonja a családot az intézményi programokba, ünnepélyekbe	x	x
A gyermek érdekében a külön élő szülőket békés kapcsolattartásra ösztönzi	x	x
Családi, iskolai élet rendezvényein a gyermek, tanuló aktív részvételét támogatja	x	x
Felhívja a gyermekek figyelmét a szabadidő hasznos eltöltésére	x	x
Részt vesz a szülővel történő segítő beszélgetésben	x	x
Kulturáltan öltözködik, illendően viselkedik		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége	x	x
A családdal történő kapcsolattartás formái	x	x
A családlátogatás	x	x
A családlátogatás előkészítésének lépései	x	x
Kapcsolatfelvétel formái, szabályai	x	x
Kommunikáció a szülővel	x	x
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve	x	x
A megjelenés, öltözet, viselkedés illemtana	x	x

Szülői értekezlet jelentősége, szerepe	x	x
Fogadó órák jelentősége, szerepe	x	x
Nyílt napok jelentősége, szerepe	x	x
Munkadélutánok jelentősége, szerepe	x	x
Intézményi programok, ünnepélyek	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x
Szakmai nyelvű beszédkésztség		x
Információforrások kezelése	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőképesség		x
Megbízhatóság		x
Pontosság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konfliktusmegoldó készség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
Tolerancia		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Tervezés		x
Problémaelemzés, problémafeltárás		x

18. Kapcsolattartás elmélete tantárgy

36 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

18.1. A tantárgy tanításának célja

A kapcsolattartás elmélete tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, ismerjék meg a családdal történő kapcsolattartás formáit, tájékozódjanak a kapcsolatfelvétel módjairól, ezáltal szélesítsék szakmai tudásukat.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a **magyar nyelv és irodalom** (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a **társadalomismeret**, (történelem) **természetismeret** (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás gyakorlata” tantárgyhoz.

18.3. Témakörök

18.3.1. Kapcsolattartás a családdal

A kapcsolattartás jelentősége

A kapcsolattartás formái

A családlátogatás, a családlátogatás előkészítése

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

A kommunikáció szabályai, illemtana

A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései

A családlátogatás megfigyelési szempontjai

A családlátogatás jegyzőkönyve

A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
Az intézményen belüli programok, ünnepélyek formái, fajtái, a felkészülés és lebonyolítás lépései
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

18.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Kapcsolattartás gyakorlata tantárgy

62 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 Családsegítő asszisztens mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

19.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a pedagógiai gyakorlatba, az óvodák és iskolák szakmai munkájába. Legyen alkalmunk megfigyelni a pedagógus és a család kapcsolattartásának folyamatát, tájékozódni a kapcsolatfelvétel módjairól és formáiról, valamint megfigyelőként részt venni a különböző rendezvényeken.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a **magyar nyelv és irodalom** (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a **társadalomismeret**, (történelem) **természetismeret** (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás elmélete” tantárgyhoz

19.3. Témakörök

19.3.1. A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése

A megfigyelés módszerének alkalmazása, etikai szabályainak betartása

Pedagógusok összehangolt munkájának megfigyelése

Az intézmény napirendjének megismerése

A családdal történő kapcsolattartás módjainak megfigyelése a gyakorlatban

A szülővel történő kulturált kommunikáció megfigyelése a gyakorlatban

A családlátogatás előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, segítségnyújtás a dokumentáció előkészítésében

A családlátogatások jegyzőkönyvének elemzése, értelmezése

A szülői értekezletek, előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

A fogadó óra előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

A nyílt napok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon

Munkadélutánok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

Az intézményen belüli programok, ünnepélyek előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon
Szituációs feladatok megoldása a családdal történő kapcsolattartás témakörben

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A köznevelési rendszer intézményei

19.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10528-12 azonosító számú

**Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10528-12. azonosító számú Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermek szüleivel	x	x
Megismerkedik a gyermekkel, törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja	x	x
Enyhíti a szülőtől való időszakos elválás fájdalmát	x	x
Ápolja a beteg gyermeket, szükség esetén biztosítja a szakszerű egészségügyi ellátáshoz jutást	x	x
Gondozza, segíti a sajátos nevelési igényű gyermeket	x	x
Figyelemmel kíséri a gyermekek ruházatának állapotát, jelzi a pótlás szükségességét	x	x
Gyermekekíséretet lát el, megtanítja a biztonságos közlekedés szabályait	x	x
Jelenléti ívet és eseménynaplót vezet az elvégzett feladatokról, a gyermekkel törtétekről	x	x
Felismeri a gyermek bántalmazásának testi és pszichés tüneteit, jelzi felettesének és a gyermekjóléti szolgálatnak	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermek megismerésének módja	x	x
A szülő és a gyermek kapcsolata	x	x
"Sajátos nevelési igényű gyermek"	x	x
A család nevelési szokásai, hagyományai	x	x
Életkornak megfelelő napirend kialakítása	x	x
A biztonságérzet kialakítása	x	x
Szabadidő szervezés	x	x
Fogyatékos gyermekek ellátása	x	x
Gyermekbalesetek és megelőzési lehetőségük	x	x
Beteg gyermek gondozása	x	x
A gyermekbántalmazás	x	x
Dokumentációs és nyilvántartási alapismeretek	x	x
Különleges események jelzése	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása		x
Gyermekjátékok és kézimunka eszközök alkalmazása	x	x
Informatikai eszközök alkalmazása		x
Háztartási eszközök alkalmazása	x	x
Elsősegély-nyújtási és gyógyászati segédeszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség, megbízhatóság és felelősségtudat	x	x

Tájékozódás, önállóság, szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Empátia, tolerancia		x
kompromisszumkészség		x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x
Helyzetfelismerés	x	x

20. A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek tantárgy

67 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

20.1. A tantárgy tanításának célja

Elsősorban az alapellátás keretében biztosítható olyan ellátási formára való felkészítés, ahol a gyermek saját otthonában történő ellátását gondozó útján kell biztosítani. Legyenek korszerű nevelési ismeretei a házi gyermek-felügyelethez, mint speciális munkaterülethez kapcsolódóan. Ismerje a házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenzióit

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A házi időszakos gyermek-felügyeleti tantárgy kapcsolódik a társadalmi ismeretek közismereti tananyagtartalmaihoz, valamint a szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat, a szociálpolitika, pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgyak, témakörök szakmai tartalmaihoz.

20.3. Témakörök

20.3.1. Nevelési ismeretek

A gyermek megismerésének területei, módjai és lehetőségei

Találkozás a gyermekkel; kapcsolat kialakítás, elfogadás, egymásra hangolódás, közös élettér, kapcsolati szintek

A gyermek testi, egészségi, lelki és intellektuális állapotának, képességeinek megismerése

A sajátos nevelési igény megismerése

A gyermek és a szülők kapcsolatának megfigyelése.

A családi nevelés sajátosságai, módjai: értékek, szokások, hagyományok, különböző kulturális sajátosságok a gyermek családjában

Szocializációs szint felmérése

A gyermek érdeklődési köréhez és képességeihez igazodó napirend alkalmazása, szabadidős programok szervezése a családi szokásokhoz, értékrendhez igazodóan

Kommunikációs lehetőségek a házi gondozó munkájában a gyermekkel való játék, tanulás, nevelés során: privát nyelv, egymásra hangolódás, támogatás, megerősítés, kapcsolatépítés

Szakmai kommunikáció a család tagjaival; hivatalos nyelv, nyelvi szótár, személyes beszélgetés, konfliktusok, nehéz helyzetek kezelése

Hasonlóságok és különbségek az egyes gyermekek és életkorok között

20.3.2. A házi gyermekfelügyelet, mint speciális munkaterület

A gondozónő és a család jogai és kötelességei
 Kapcsolat a családi rendszer tagjaival (az ellátásban nem részesülő gyermek, nagyszülő, szülők)
 Etikai kérdések és dilemmák, titoktartási felelősségek és az információkezelés, hivatástudat
 Megbízhatóság, hitelesség, munkaillettan, munkaköri jogok és feladatok, viselkedési stílusok
 Kompetenciahatárok, előítélet mentesség, az emberi méltóság tisztelete, eltérő vélemények tiszteletben tartása, érdekérvényesítés
 A gyermekfelügyelő/gondozó modellnyújtó szerepe a gyermeknevelésben
 Kapcsolat a munkáltatóval, eset-megbeszélési és szakmai segítségkérés lehetőségei
 A gondozó ellenőrzése és beszámolási kötelezettsége
 A házi gondozó alapvető fiziológiás szükségleteinek kielégítési módja
 Munkajogi kérdések (munkaidő, szabadnap, szabadság, utazás)
 A házi időszakos gyermekfelügyelet megszervezése.

20.3.3. A házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenziói

Megismerkedés, tájékozódás, beszélgetés a gyermekről
 Kapcsolattartási és tájékoztatási formák és kötelezettségek, a szülővel való együttműködés jellemzői
 A szülő és a gyermek kapcsolata, családi szerepek, a család szerepe a gyermek életében és nevelésében
 A családok társadalmi és élethelyzetbeli különbözőségei
 A szülőtől való időszakos elválás traumája
 A családi szokások, hagyományok jelentősége és tiszteletben tartása
 A gyermekkel való együttműködés és biztonságérzet kialakításának fontossága
 A szakmai és egyéni szempontok képviselője a szülői igényekkel szemben
 A gyermekbántalmazás testi és lelki tünetei, a bántalmazott gyermek lelki traumájának enyhítési lehetőségei, a bántalmazással kapcsolatos jelentési kötelezettség
 A gondozó helye, szerepe a család és a gyermek életében
 A házi időszakos gyermekfelügyelet lezárása, kilépés a család és a gyermek életéből

20.3.4. A gyermek ellátásával kapcsolatos ismeretek

A biztonságos otthoni környezet és a gyermekkíséréssel kapcsolatos, illetve az általános közlekedési szabályok ismerete
 A biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása a gyermekkel
 A gyermekgondozás sajátosságai családi közegben, a primer szükségletek kielégítésének módjai és lehetőségei
 A gondozó felelőssége a gyermek felügyeletével kapcsolatban, szerepe a család életében
 A gondozó feladatai a házi időszakos gyermekgondozás során
 A beteg gyermek ellátásával kapcsolatos feladatok
 Balesetmentes, a gyermek korának és életkori szükségleteinek megfelelő környezet kialakítása
 A gyermek és környezetének higiéniája: a tisztálkodás egészségtana, öltözködés, mozgás és pihenés; fűtés, világítás, szellőztetés, levegőztetés; a lakás be- és elrendezése; a gyermek élettere
 Egészséges szokások kialakítása, a helytelen szokások elleni küzdelem
 A gyermek táplálkozása: tápanyagigény, tolerancia, emésztés és étvágytalanság, felszívódás, táplálkozási módok, élelmi anyagok, táplálékok elkészítése

Az önállósodás elősegítése: a gyermek fejlődésével való lépéstartás, berendezés, idő- és helybiztosítás

A család kulturális és vallási szokásainak tiszteletben tartása

A gondozási munka intimitása, titoktartás, diszkréció

Családi ünnepek, különleges események, „civilként” való jelenlét (pl. születésnap, nyaralási meghívás)

Szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása az életkornak és a gyermek igényének megfelelően

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szolgáltatást nyújtó intézmények

20.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

21. A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlat tantárgy

47 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

21.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekek napközbeni ellátásaként - a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletének, gondozásának, nevelésének, foglalkoztatásának gyakorlása. Elsősorban az alapellátás keretében biztosítható házi gyermekfelügyelői feladatok gyakorlása a család otthonában.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A házi időszakos gyermek-felügyeleti tantárgy kapcsolódik a társadalmi ismeretek közismereti tananyagtartalmaihoz, valamint a szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat, a szociálpolitika, pszichológiai és pedagógiai ismeretek, házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek tantárgyak, témakörök szakmai tartalmaihoz.

21.3. Témakörök

21.3.1. A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata

Az ellátási formához kapcsolódó dokumentáció és nyilvántartások ismerete. A dokumentálás tartalmi, formai és ütemezési kritériumai. Munkaköri leírás, munkanapló, jelenléti ív, eseménynapló, megállapodás a család és a szolgáltatást nyújtó, ill. a család és a gondozó között. A szolgáltatási díj fizetés módja és dokumentálása. Jelzési és dokumentációs kötelezettség különleges események bekövetkeztekor.

21.3.2. Gyermekellátási gyakorlat

Kapcsolatfelvétel a szolgáltatást biztosító intézménnyel

Kapcsolatfelvétel a szolgáltatást nyújtó személlyel

Ismerkedés a szolgáltatást kérő családok élethelyzetével – dokumentumok alapján. Pl. az egyedülálló szülő gyermeknevelésben való átmeneti akadályoztatása esetén, többes ikrek születésekor, valamint az ikergyermek gondozásának, nevelésének segítésére, a váltott műszakban dolgozó, egyedülálló szülő gyermekének a kora reggeli, illetve

késő esti órákban, az egyik szülő betegsége esetén, ha emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, nevelésében, az egyik szülő halála esetén
Családlátogatás a szolgáltatást biztosító intézmény munkatársával közösen, az ő munkájának megfigyelése
Bekapcsolódás a gyermekekkel kapcsolatos gondozási, nevelési feladatok ellátásába
Az elvégzett feladatok munkanaplóban való rögzítése, értékelése

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szolgáltatást nyújtó intézmények, a szolgáltatást igénybe vevő családok vagy a helyi gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás ellátórendszer részeként családi gyermekfelügyeletet, családi napközit, helyettes szülői ellátást, gyermekek átmeneti otthonát, nevelőszülői ellátást biztosítóknál.

21.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10523-16 azonosító számú

**Gyermekefelügyelői feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10523-16. azonosító számú Gyermekfelügyelői feladatok. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A gyermekotthon	Gyermekotthoni gyakorlat
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermeket ellátó intézmény működési rendjével, napirendjével	x	x
Részt vesz a gyermekek fogadásának előkészítésében, a gyermekek fogadásában	x	x
Segíti a gyermeket a beilleszkedésben, a reszocializációs esélyek növelésében	x	x
Elősegíti a gyermek- és ifjúsági közösség kialakulását a csoportfolyamatok, csoportdinamika figyelembevételével	x	x
Elősegíti a gyermek kultúrájához kötődő ünnepek és hagyományok ápolását	x	x
Felismeri a különleges és a speciális szükséglet jellemzőit	x	x
Javaslatával segíti a gondozott gyermekeket zsebpénzüik beosztásában, felhasználásában	x	x
Segíti a gyermek védőoltáshoz jutását, a gyógyászati segédeszközök használatát és karbantartását	x	x
Részt vesz az ügyeleti feladatok ellátásában, krízishelyzetekben intézkedik	x	x
Részt vesz a természetes és mesterséges környezet alakításában és rendben tartásában	x	x
Háztartási feladatokat végez	x	x
Megtanítja a háztartási gépek és eszközök használatát	x	x
Az egészséges táplálkozás elvei szerint megtanítja a gyereket az ételek elkészítésére	x	x
Gazdálkodik és elszámol az átadott pénzeszközökkel	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A csoport működése	x	x
Új csoporttag beillesztése, beilleszkedése	x	x
Önálló életvitelre való felkészítés	x	x
Átlagtól eltérő szükségletű gyermekek nevelése	x	x
Saját tulajdon kialakításának és védelmének kérdései	x	x
A testi és lelki bántalmazás tünetei	x	x
A gyermeket ellátó intézmény működési rendje	x	x
A szabadidős tevékenység szervezése	x	x
Háztartásvezetés	x	x
A gyermek egészségügyi ellátása		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Játékok használata	x	x
Háztartási gépek és eszközök használata	x	x
Dekorációs anyagok és eszközök használata (textíliák, papírok, színes ceruzák, olló stb.)	x	x
Kézimunka anyagok és eszközök használata	x	x

Kéziszerszámok használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség	x	x
Szervezőképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőképesség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
konfliktusmegoldó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladat értelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x
Problémamegoldás, adekvát hibaelhárítás	x	x

22. A gyermekotthon tantárgy

124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

22.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók elméleti felkészítése a gyermekotthoni / a gyermeket ellátó intézményben a gyakorlati munkavégzésre.

Ismerje meg a gyermekotthonok/ a gyermeket ellátó intézmények működésének/működtetésének dokumentumait, tárgyi és személyi feltételeit. Legyen tisztában a gyermekotthoni asszisztens és a gyermekfelügyelői munkakör feladataival, kompetencia körével.

Ismerje a gyermekotthoni élet megszervezésének területeit, a gyermekcsoportok kialakulását, működését. Legyen tudatában a szokások és hagyományok fontosságának a gyermekcsoport és az egyén életében.

Tartsa tiszteltben az egyéni sajátosságokat, igényeket, kapcsolatrendszereket és ezek tudatában szervezze a gyermek és a gyermekcsoport életét, járuljon hozzá az egyéni fejlesztéshez, reszocializációjához

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthon tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek tantárgy szakmai tartalmaihoz.

22.3. Témakörök

22.3.1. A gyermekotthon működése

A gyermekotthon működési rendje, dokumentumai és kapcsolatrendszere.

A gyermekfelügyelő helye és szerepe a gyermekotthoni struktúrában, munkamegosztásban

Résztétel a gyermekotthoni feladatok ellátásában, munkaköri feladatok

A gyermekotthon tárgyi környezete, életkori sajátosságoknak megfelelő bútorzat, berendezési tárgyak és textíliák

A gyermek- és ifjúsági felügyelő feladatai a környezet kialakításában, rendben tartásában, balesetveszély elhárításában

A gyermekotthon baleset-, tűz-, és munkavédelmi szabályzatai

A környezet alakításának kritériumai, jogszabályi előírásai

Közösségi és egyéni léttér kialakítása, közös és saját tulajdon kialakítása és védelme, a saját tulajdon védelmének fontossága, tárgyi feltételei, a közös programok és az elvonulás lehetőségének megteremtése

A gyermeki kapcsolatrendszer működésének támogatása, a kapcsolattartásra alkalmas, kulturált feltételek biztosítása

A gyermek személyes tárgyainak, tanszereinek biztosítása, karbantartása, pótlása

Egyéni igények, szükségletek figyelembevétele, zsebpénz felhasználás

Ügyeleti feladatok a gyermekotthonban

A krízishelyzetek, különleges események megfelelő kezelése; intézkedési, értesítési kötelezettség a veszély elhárítása, a problémamegoldása érdekében és azt követően

Háztartásvezetési, gazdálkodási feladatok a gyermekotthonban; háztartási gépek és eszközök a gyermekotthonban, biztonságos használatuk, teendők meghibásodásuk esetén

A gyermekotthoni gazdálkodás keretei, lehetőségei, szabályai

Háztartásvezetés, egészséges táplálkozás

A pénzfelhasználással kapcsolatos adminisztratív feladatok, elszámolási kötelezettség, a gyermekotthoni formanyomtatványok

22.3.2. A gyermekotthoni élet szervezése

A gyermeket ellátó intézmény házi- és szokásrendjének elfogadása

Napirend, heti rend tervezésének szempontjai, a gyermekek életkorának, egészségi állapotának megfelelő életritmus kialakítása, a rekreáció biztosítása, a folyamatos és egyéni napirend kialakításának szempontjai

A gyermekek bevonása a gyermekotthon természetes és mesterséges környezetének alakításába, rendbetételébe, dekorálás a gyermekek bevonásával (textíliák, ruhaneműk, háztartási eszközök és kéziszerszámok, berendezési tárgyak karbantartása, javítása)

A gyermekek bevonása életkoruknak, képességeiknek és állapotuknak megfelelő mértékben a napi feladatok ellátásába, a háztartási gépek és eszközök biztonságos használatába; az önálló életvitelre való felkészítés folyamata

Szellemi, fizikai aktivitást igénylő szabadidős tevékenységek szervezésének szempontjai és lehetőségei a különböző életkorban

Egészségnevelési lehetőségek a különböző életkorokban, szűrővizsgálatok, védőoltások, életmód, kapcsolatok

A csoportösszetétel, a testi, szellemi adottságok és képességek figyelembevétele

Szokások és hagyományok fontossága a gyermekotthoni életben, kialakulásuk - kialakításuk módjai; az egyéni szokások és hagyományok beillesztése a közös életbe

22.3.3. A gyermekcsoport működése

A csoportok szerveződése, típusai, a csoport dinamikája, szabályai

A tagok szerepe, helye a csoportban, szerepek és konfliktusok; kirekesztés és kirekesztődés; bántalmazások a csoporton belül, a csoport felkészítése új tag befogadására

Egyéni és csoportos tevékenységek rendszerének kialakítása, munkamegosztás a csoportban

Új gyermek befogadásának fázisai: befogadás előkészítése és a hozzáfűződő szervezési feladatok, a befogadás személyi és tárgyi feltételei

Az új gyermek megismerésének lehetőségei, módjai; szabályok, szokások és házirend ismertetése, felkészítés a csoportba való beilleszkedésre; a beilleszkedés segítségének módjai, az új tag helye és feladatai a csoportban, bevonása a csoport életébe

Közös élmények, szokások és hagyományok fontossága, csoportépítő, közösségformáló hatása, a gyermekek magukkal hozott értékeinek, szokásainak, hagyományainak megismerése; ezek lehetséges beillesztése a csoport életébe

A sajátos nevelési igényű gyermek beillesztésének segítése; előítéletek, megkülönböztetés enyhítése, feloldása, feldolgozása

A közösségi élettér, a közös használatú eszközök, a köztulajdon védelmének kialakítása, a magánszféra, saját tulajdonú használati tárgyak tiszteletben tartása

A szokásostól eltérő viselkedés észlelése, az okok feltárása, segítségnyújtás a problémák megoldásában, a viselkedési és beilleszkedési zavarok megnyilvánulása, korrekciós lehetőségek a gyermekkel kialakított együttműködés során

Szocializációs hiányok pótlásának, hibák korrigálásának módjai, reszocializációs lehetőségek a gyermekotthonban; tanulási nehézségek, motivációk, a szociális kompetenciák fejlesztése

A személyes használati tárgyak, saját tulajdon védelmének fontossága a biztonságérzet kialakulásában; a zsebpénz célszerű, hasznos felhasználására ösztönzés lehetőségei, módjai

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

22.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Gyermekotthoni gyakorlat tantárgy

124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

23.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a gyakorlati felkészítésének helyet adó gyermeket ellátó intézményt, annak működési dokumentumait.

Legyen képes beilleszkedni a gyermeket ellátó intézmény felnőtt és gyermek közösségébe.

A gyermeket ellátó intézmény mindennapos működését ismerje meg és fokozatosan vegyen részt részben, majd egészében önálló tevékenységek végzésében. Alkalmazza a gyermekek megismerésének módszereit.

Legyen képes a gyermekek bevonásával önálló háztartási tevékenységek és egyéb szabadidős foglalkozások szervezésére.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthoni gyakorlat tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

23.3. Témakörök

23.3.1. Ismerkedés a gyermekotthonnal

A gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény rendjének, dokumentumainak, házirendjének megfelelő munkavégzés

Beilleszkedés a gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény felnőtt kollektívájába

A gondozó saját tevékenységével és a gyermekek fejlődésével kapcsolatos dokumentumok, feljegyzések készítése

A gondozási feladatokkal és a gyermek testi működésével kapcsolatos észrevételek, tapasztalatok feldolgozása, kommunikációja

A gondozási feladatokhoz és a mindennapi tevékenységéhez kapcsolódó tervezési, szervezési feladatok, nevelési tevékenységek

23.3.2. *Gyermekfelügyelői feladatok*

A gyermekcsoport, a gyermekek megismerése. A napi gondozási, nevelési feladatok ellátása a gyermekek bevonásával

A gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény természetes és mesterséges környezetének rendben tartása, bekapcsolódása háztartásvezetési feladatok elvégzésébe

Résztétel a szabadidős és fejlesztő program tervezésében, szervezésében, lebonyolításában a gyermekek életkorához, egészségi állapotához, képességeihez és érdeklődéséhez igazodóan

Résztétel a gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén annak pótlásának jelzése.

Résztétel ruházat beszerzésében

Résztétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában

Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása

Résztétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekek ellátó intézmény: gyermekotthon, lakásotthon, gyermekek átmeneti otthona.

23.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10524-16 azonosító számú

**Gyermek-felügyeleti dokumentációs feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10524-16 azonosító számú Gyermek-felügyeleti dokumentációs feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	Gyermek-felügyeleti dokumentációs ismeretek	Adminisztráció gyakorlata
FELADATOK			
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről	x		x
Vezeti a gyermeket ellátó intézmény eseménynaplóját	x	x	x
Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését		x	x
Rögzíti a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos adatokat		x	x
Segítséget nyújt a gyermek élettörténet- könyvének elkészítésében és vezetésében		x	
Segítséget nyújt a gyermekekkel kapcsolatos dokumentációs rendszer vezetésében	x	x	x
Vezeti a munkakörhöz kötött dokumentációt	x		x
SZAKMAI ISMERETEK			
A gyermek megfigyelése		x	
Élettörténet-könyv készítés		x	x
A gyermekkel kapcsolatos dokumentációs rendszer		x	
A munkakörhöz kötött dokumentáció	x		x
Pénz- és eszközkezelés	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Felelősségtudat	x	x	x
Önállóság	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Közérthetőség		x	x
Kapcsolatteremtő készség		x	x
Irányíthatóság		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x

24. Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

24.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekotthon alapító okiratának és annak, mellékleteinek, szabályzatainak formai és tartalmi megismerése, megértése. Egyéb működési dokumentumok készítési menetének megismerése. A gyermekotthon fenntartásának módjai. A működésre ható szabályzók megismerése. A mindennapi munka adminisztrálásának, szabályainak és jelentőségének a megismerése.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

24.3. Témakörök

24.3.1. A gyermekotthon működésének szabályai, szabályzatai

A gyermekotthon működésének adminisztrációja

A gyermekotthon működésének szabályzói

A gyermekotthon alapidokumentációja, szabályzatai

A gyermekotthon működését bemutató statisztikák, táblázatok, mutatók

Gyermekotthon munkáját segítő projekt lehetőségek, pályázati lehetőségek

24.3.2. A munkavállaló adminisztrációs kötelezettségei

A munkavállaláshoz kapcsolódó dokumentációk

A munka teljesítésének dokumentumai

A háztartásvezetéssel kapcsolatos adminisztráció

Az átvett pénzeszközök célszerű felhasználása, szabályszerű nyilvántartása, elszámolása.

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

24.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

25. Gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

25.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekfelügyelettel kapcsolatos napi adminisztrációs kötelezettség megismerése és a gyermekvédelmi szakellátás nyilvántartási dokumentációs rendszer logikájának megértése. A tanulók legyenek tudatában a dokumentációs rendszer vezetésének szükségességével, az információk átadásának fontosságával. Sajátítsák el a dokumentációs rendszer kezelését. A törvény szerinti szülőkkel történő kapcsolattartás dokumentálásának menete és annak jelentőségének megismerése. A munkavégzés közben átvett pénzeszközök kezelésnek szabályainak elsajátítása.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgy kapcsolódik a matematika – közismeretei tantárgy tananyagtartalmaihoz.

25.3. Témakörök

25.3.1. *Gyermek-felügyeleti munka dokumentálása*

Az eseménynapló vezetésének fontossága, szabályai

Különleges események jelzése, dokumentálása

A kapcsolattartás dokumentációja

A pénzkezelési szabályai

Pénzkezelési dokumentáció a gyermekotthonban, az átvett pénzeszközök célszerű felhasználása, szabályszerű nyilvántartása, elszámolás

A gyermekvédelmi szakellátás nyilvántartási dokumentációs rendszerének megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai

A gyermek és ifjúsági felügyelő közreműködési lehetőségei a kitöltésben

25.3.2. *A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció*

A gyermeki fejlődés dokumentálása, a dokumentálás fontossága

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből

A gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok folyamatos vezetése

A gyermek egészségi állapotáról való információ szerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei, dokumentálása

Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága

Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei

25.3.3. *Élettörténeti munka*

Élettörténeti munka jelentőségének felismerése

A korai környezeti tényezők hatása a személyiségfejlődésre, a fejlődést akadályozó élettörténetek felkutatásának fontossága

Az élettörténeti munka terápiás lehetőségeinek ismerete

Az élettörténeti munka, mint a felnőtt és a gyermek közötti nyílt kommunikáció, mint a múlt megismerésének, tudomásulvételének lehetősége

Az élettörténet feldolgozásának technikái, tartalmi és formai lehetőségei.

A gyermek bevonása az élettörténeti könyv készítésébe

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

25.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

26. Adminisztráció gyakorlata tantárgy

125 óra/125 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

26.1. A tantárgy tanításának célja

Egy konkrét intézmény, gyermekotthon/gyermekeket ellátó intézmény alapító okiratának és mellékleteinek, szabályzatainak formai és tartalmi megismerése, megértése a gyakorlatban. Egyéb, az intézményben használt működési dokumentumok készítési menetének megismerése, annak vezetése a gyakorlatban. A gyermekotthon/gyermekeket ellátó intézmény fenntartásának módjainak áttekintése egy konkrét intézmény esetében. A működésre ható szabályzók megismerése a gyakorlatban. A mindennapos munka adminisztrálásának megismerése egy konkrét intézmény esetében. A gyermekotthonban/gyermekeket ellátó intézményben zajló adminisztráció megismerése, gyakorlása. A gyermekfelügyelettel és a gyermekek fejlődésével, egészségi állapotával kapcsolatos dokumentálási munka gyakorlása.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az adminisztráció gyakorlata tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon, a gyermekotthoni, gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

26.3. Témakörök

26.3.1. *Gyermekotthoni adminisztráció*

A gyermekotthon/gyermekeket ellátó intézmény szervezetének és működésének, szabályzatainak megismerése

A munkavégzés adminisztrációjának megismerése, saját munkavégzés adminisztrálása

A háztartásvezetéssel kapcsolatos adminisztráció megismerése, vezetése

26.3.2. *Gyermek-felügyeleti dokumentáció*

A gyermekfelügyelő és a gyermekotthoni asszisztens szerepének és kompetenciájának megismerése

A gyermekotthoni adminisztrációs feladatok megismerése, szükség szerinti vezetése

A gyermekvédelmi szakellátás nyilvántartási dokumentációs rendszerének megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai

Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei.

26.3.3. *A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció*

Élettörténeti könyv készítése, vezetésének folytatása a gyermek bevonásával

A gyermek dokumentációjának áttanulmányozása, további információk megszerzési lehetőségének felkutatása

A gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok folyamatos vezetése

Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekeket ellátó intézmény: gyermekotthon, lakásotthon, gyermekek átmeneti otthona

26.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10526-12 azonosító számú

**Gyermekotthoni tevékenységek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10526-12 azonosító számú Gyermekotthoni tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekotthoni tevékenységek szervezési ismerete	Életvezetési ismeretek	Az önálló életre való felkészítés	Gyermekotthoni tevékenységek szervezési gyakorlata
FELADATOK				
Részt vesz a gyermekotthon mindennapi életének szervezésében	x	x	x	x
Gondoskodik az intézményi, közös használatú eszközök, anyagok nyilvántartásáról	x		x	
Gondoskodik a közös használatú eszközök állapotának ellenőrzéséről, javításáról és pótlásáról	x			
A nevelő irányítása mellett elvégzi a befogadás szervezési és tájékoztatási feladatait	x		x	
Részt vesz a gyermekek megismerésében, szükségletei, gondozási igényének feltárásában és kielégítésében, megismeri a gyermek előéletét, vérszerinti családjá társadalmi helyzetét	x			x
Törekszik a szülőkkel a megfelelő kapcsolat kialakítására és a hatékony együttműködésre	x	x	x	
Segíti a gyermeket a kudarcok feldolgozásában	x	x	x	
Segíti az egyéni tehetség kibontakozását	x			
Részt vesz a sport, kulturális, egészségügyi felvilágosító programok szervezésében, tervezésében, lebonyolításában	x	x		x
Részt vesz ének-zenei, művészeti tevékenységek, irodalmi és médiatevékenységek tervezésében, szervezésében, bonyolításában	x			x
A gyermek életkorához, képességeihez illeszkedő játékokat szervez, vezet, részt vesz a játékokban	x			x
Figyelemmel kíséri és segíti a gyermek iskolai teendőinek az elvégzését	x	x		x
Részt vesz a gyermek tanszereinek beszerzésében, pótlásában, karbantartásában	x	x		x
Segítséget nyújt a gyermeknek az egyéniségének megfelelő pályaválasztásban, a jövő tervezésében			x	
Az egészséges táplálkozás elvei szerint megtanítja a gyereket az ételek elkészítésére		x	x	x
Ellenőrzi az előírásnak megfelelő ruházat meglétét	x		x	
Részt vesz a hiányzó ruhaneműk pótlásában	x		x	
SZAKMAI ISMERETEK				
A szabadidős tevékenységek szervezése	x		x	x
A gyermekotthoni tevékenység szervezése	x	x		x
A gyermek életkori sajátosságainak megfelelő felszerelések, eszközök	x			
A nevelési folyamatba való bekapcsolódás	x	x	x	x
Szabadidő-szervezési módszerek	x			x
Életkori sajátosságokhoz igazodó kulturális szükségletek	x			x
Egészségnevelés	x	x		x
A gyermek előéletének megismerése	x			x

A gyermek kora és állapota által meghatározott gondozási feladatok		x		
A befogadással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségek			x	
A vérszerinti család	x		x	
A kapcsolattartás jogi szabályozása	x		x	
A gyermek speciális helyzetéből adódó lelki szükségletek	x	x		
Egyéni képességek feltárása				
Tehetséggondozás lehetőségei	x	x		x
A kudarcok feldolgozási módjai	x		x	
A tanulás tanítása		x		
Háztartásgazdálkodás		x		
Az intézményi működés sajátosságai	x	x	x	
Életkori sajátosságokhoz igazodó kulturális szükségletek	x			
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Játékok használata	x			x
Háztartási gépek és eszközök használata	x	x	x	x
Dekorációs anyagok és eszközök használata (textíliák, papírok, színes ceruzák, olló, stb.)	x			
Kézimunka anyagok és eszközök használata				
Köznyelvi és szakmai nyelvi beszéd- és íráskészség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Kézügyesség	x		x	x
Szervezőkészség	x	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Segítőkészség	x	x	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x		x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x			
Kreativitás, ötletgazdagság	x		x	x
Problémamegoldás, adekvát hibaelhárítás	x	x	x	x

27. Gyermekotthoni tevékenységek szervezési ismeretei tantárgy 124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

27.1. A tantárgy tanításának célja

Mindazon ismeretek elsajátítása, melyek a gyermekek napi tevékenységérnek megszervezéséhez szükségesek a napi gyermekotthoni feladatok végzésében és életformájuk helyes mederben tartása érdekében. A játék helyes értelmezése és a tanulás és játék helyes arányának meghatározásához szükséges ismeretek elsajátítása. A játék fontosságának megismerése az egyén és a csoport életében. A szabadidő szükségessége és eltöltésének formáinak megismerése, szabadidős szervezési és alapvető szervezési ismeretek elsajátítása. Különböző a szabadidő hasznos eltöltését segítő tevékenységek, elsajátítása, művészi tevékenységek megismerése. Ünnepek előkészítése és megszervezésük lehetséges formáinak megismerése. Ismerjék meg a tanulók a szokások,

hagyományok kialakulásának módját, kialakításuk lehetőségeit és ezek hatását a csoport közösséggé formálásában.

Kapjanak alkalmazható módszereket az egyéni ízlés kialakulásának elősegítésére, az ízlésformálásra.

Ismerjék meg a nevelési folyamatban a zenei, irodalmi nevelés fontosságát.

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar irodalom, ének-zene, testnevelés, számítástechnika

27.3. Témakörök

27.3.1. *A gyermekotthon mindennapi életének szervezése*

A gyermekotthon működése, mindennapi tevékenységei, a különböző tevékenységfajták megfelelő aránya a napi-, heti rend kialakításában

Napi, rendszeres közös és egyéni szabadidős programok az életkori sajátosságoknak, egyéni érdeklődésének megfelelően

Heti, illetve alkalomhoz kötött feladatok, programok szervezése

Szokások és hagyományok a gyermekotthonban: egyéni és közös ünnepek, ünnepélyek szervezése

Háztartásvezetéssel kapcsolatos feladatok ellátása: bevásárlás, ételkészítés; a környezet rendben tartása; közös használatú eszközök és tárgyak állapotának ellenőrzése, karbantartása, javíttatás szükségességének jelzése

A gyermek tanulmányaival kapcsolatos, iskolai felszerelésének ellenőrzése, karbantartása, pótlása; a gyermek bevonása a saját használatú eszközök rendben tartásába

27.3.2. *Szabadidő-szervezési ismeretek*

A szabadidő hasznos eltöltésének formai keretei, aránya: egyéni és közös programok

A szabadidő szervezésének tartalmi követelményei

A szabadidő-szervezés intézményi és intézményen kívüli lehetőségei, a település adottságainak feltérképezése

A szabadidő-szervezés módszerei: szükségletek, személyi és tárgyi feltételek felmérése

Egyéni érdeklődés, hobby kialakulásának segítése, támogatásának módjai, a szükséges eszközök, kellékek biztosításának lehetőségei

Érdeklődés felkeltése egyéni képességeknek, adottságoknak megfelelő tevékenység végzésére

Kultúra iránti érdeklődés, a természetszeretet, a természet megóvása iránti igény kialakítása.

Kulturális program lehetőségeinek biztosítása intézményen belül.

27.3.3. *A játék*

A szabadidő-szervezés elméleti kérdései: a szabadidő fogalma, eszközrendszere.

A játék, mint a gyermek alapvető tevékenysége

A gyermek játékának általános jellemzői

A játék fogalma, típusai az egyes életkori szakaszokban

A játék, mint a szenzomotoros fejlődés segítője

A játék, mint az önmegvalósítás eszköze

A játék fontossága a gyermek megismerésében, a személyiség fejlődésében, fejlesztésében: mozgás-, érzékelés-, beszédfejlesztés, testséma, szenzomotoros fejlődés kialakulását segítő játékok

Fantázia és utánzás a játékban. A játék szerepe a szociális tanulásban: szabályok, szabálykövetés

A társas játékok szerepe a csoport életében

A játék eszközei: a fejlődést segítő, kreativitást igénylő játékszerek. Játékeszközök készítése: bábok, társasjátékok stb.

Didaktikai és fejlesztő anyagok, eszközök

A játékokkal kapcsolatos balesetvédelmi szabályok

27.3.4. Mozgásos aktivitások

A mozgás, az aktivitás élettani hatása, szerepe az egészséges életmód kialakításában

Mozgásos, szabadidős tevékenységek fajtái (sport, hobby, természetjárás) és eszközei

Mozgásos tevékenységek szervezésével kapcsolatos balesetvédelmi szabályok

Nevelési, fejlesztési lehetőségek a mozgásos tevékenységek végzésével: testmozgás, természet szeretet, finom- és nagymozgás fejlesztés, stb.

Mozgásos tevékenységek szervezésével és a használandó eszközökkel kapcsolatos balesetvédelmi szabályok

A mozgásos aktivitásokra vonatkozó motiválás lehetőségei, eszközei

27.3.5. Szellemi aktivitások

Szellemi aktivitást igénylő szabadidős tevékenységek fajtái: logikai, kvíz, tábla- és kártyajátékok; olvasás, rejtvényfejtés, számítógép használat, stb.

Társas és egyéni játékok

Műveltségi játékok, vetélkedők. Tematikus vetélkedők

Előadó művészet

Kulturális program lehetőségek: pl. zenehallgatás, tárlat-, kiállítás- és múzeumlátogatás, színház-, bábszínház-, cirkusz-, koncertlátogatás. Ismertetés, elemzés, vélemények megfogalmazása

Kulturális események, rendezvények és produkciók; közizlés, egyéni ízlés

Könyvtárhasználat, könyvtártípusok

Számítógép, internet használat lehetőségei és veszélyei

27.3.6. Ének-zenei és művészeti tevékenységek

Zenei nevelés, módszertani kultúra alapjai

Dal- és mondókaismeret

Ritmikai és dallam alapismeret: ritmus, lüktetés; hangkészlet fogalma és megállapítása

Népzenei ismeretek: magyar gyermekdalok, gyermekjátékdalok, mondókák

Zenehallgatási anyag elemzése, válogatás, zenei élmény nyújtása szórakoztató, kikapcsoló, fejlesztő, aktivizáló és terápiás céllal

A zene és a mozgás jelentősége a fejlődésben, a fejlesztésben, az önkifejezésben, az önérvényesítésben, az együttműködési készség kialakításában

A ritmikus tevékenységek személyhez választott formái, terápiás lehetőségei

A rajzfejlődés szakaszai, a finommotorika fejlettségéhez igazodó eszközök: postairon, színes ceruza, zsírkréta, festék, csomagolópapír, színes lapok, rajztábla stb. a rajz, mint megismerési, és mint terápiás lehetőség

Kézműves tevékenységek, népi mesterségek

27.3.7. Irodalom, tömegkommunikáció, médiák

A gyermekirodalom szerepe a gyermek életében.

Gyermekversek

A mesék fajtái: népmesék, irodalmi mesék. Az egyes életkorok jellemző meséi: láncmesék, állatmesék, csalimesék stb.

A gyermekirodalom alkotásainak megjelenési formái: leporellók, képeskönyvek, báb, média, rajz- és diafilmek, gyermekújságok

Az illusztráció

A média hatása a gyermekre. Információ dömping

A média aktív és passzív használata, kockázati tényezői, hatása a gyermek mozgásos aktivitására, testi fejlődésére

A gyermek életkorának nem megfelelő műsorok hatása a személyiség fejlődésére

A beszéd és a beszélgetés szerepe a segítő és nevelő munkában

Beszédnevelés, nyelvművelés

A magyar és az egyetemes gyermek- és ifjúsági irodalom

A nyomtatott médiakülönböző formái és használatuk a segítő és a gyógypedagógiai fejlesztő munkában

Személyszerinti és média specifikus választási kritériumok

Az internet használatának, a számítógép alkalmazásának lehetőségei a nevelő, segítő munkában: szórakozás, fejlesztés; játék és tanulás

27.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

27.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

28. Életvezetési ismeretek tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

28.1. A tantárgy tanításának célja

Az egészséges életmód kritériumainak megismerése. Az egészséges életmód segítségének, kialakításának lehetséges módjai. A tanulási képességek fejleszthetőségének megismerése, a tanulás segítségének módszertana. Az intézményi környezetben nevelkedő gyermekek életmódbeli sajátosságai, az önálló életmód kialakításának lehetősége, módjai.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia egészséges életmóddal, az emberi test működésével kapcsolatos tananyagrészei.

28.3. Témakörök

28.3.1. Egészségmegőrzés

Az egészség befolyásoló tényezői

A mozgás, az aktivitás élettani hatása; szerepe az egészséges életmód kialakításában

A természeti környezet és a teremtett tárgyi környezet egészségre gyakorolt hatása

Lelki egészség, örömforrás

Az örömszerzés "pótszerei" (alkohol, drog, játékszenvedély, stb.), használatuk tünetei, hatásai az egyénre, társas kapcsolataira és a társadalom egészére. Jogi következmények. A segítségnyújtás lehetőségei

Az egészséget károsító szokások kialakulása, veszélyei, felkészítés elutasításukra

Az egészséges életmód feltételei, a család és a társadalmi környezet, kultúra hatása az életmód alakításában

A növekedésből adódó változások, a tartáshibák korrigálása, mozgásszervi deformitások megelőzése.

Az egészségnevelés eszközei, módszerei

Életkornak megfelelő egészséges táplálkozás.

28.3.2. Tanulás-segítés

A tanulás komplex fogalma, a hatékony tanulás jellemzői

Tanulási stílusok (pl. vizuális, auditív, mozgásos, társas) és technikák.

A tanulás folyamata: ismeretszerzés, alkalmazás, rendszerezés, rögzítés, ellenőrzés, értékelés

Adottságok és képességek figyelembe vétele.

A motiváció jelentősége a tanulásban, a motívumok fajtái, motivációs lehetőségek.

Tanulási szokások tudatos alakítása, korrekciója

Egyéni tanulás; segítő tanulás; az eredményes tanulás, tanulás közösségben

A felnőtt szerepe a tanulási folyamatban, személyes példaadás

Meggyőzés, megerősítés és értékelés a tanulás-segítésben

Szövegértés-fejlesztés

Tanulási nehézségek fajtái, korrekciós lehetőségei a gyermekotthonban

28.3.3. Önellátás

Életkori sajátosságok, egyéni képességek

Az önellátás értelmezése

Önellátásra nevelés területei, eszközei módszerei

Személyes higiénia iránti igény, a test és a ruházat gondozásának szokásai

Sajátos nevelési igényű gyermekek önellátásra nevelésének lehetőségei

Önállóság az ismeretszerzésben, az ismeretek rendszerezésében, alkalmazásában; a tevékenységben

Az önállóság kialakításának feltételei, eszközei

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

28.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

29. Az önálló életre való felkészítés tantárgy

77 óra/77 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

29.1. A tantárgy tanításának célja

Az önálló élet kialakításának, módjainak és elérésének megismerése. Az önállósodás, mint folyamat megértése. Az önálló élet tervezésének, szervezésének segítségével használható módszerek megismerése. Az esetleges elakadásokon való átgátítás kompetenciahatáron belüli módszereinek megismerése. A pályaaorientáció megjelenése különböző életkorokban és a legmegfelelőbb pálya megtalálásának módszerei. A munkába állás jogi, etikai és egyéb vetületei és ezek elfogadtatásának folyamata.

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

29.3. Témakörök

29.3.1. Életmód

Az életmód fogalma, befolyásoló tényezői
Tanulás - munkavállalás - életmód összefüggései
Egészséges életmód, megelőzés, szűrés, kockázati tényezők csökkentése
Társadalmi és egyéni tényezők, felelősség: környezeti hatások, mozgás, táplálkozás
stb
A "virtuális valóság" hatása az életmódra
Stressz oldás, kudarcok és konfliktusok feldolgozásának technikái. Helyzetnek megfelelő magatartásformák

29.3.2. Személyes és hivatalos ügyek intézése

A mindennapi élet során adódó ügyintéзések, érdekérvényesítés
Az ügyintéзések dokumentumai, illetékesség, eredményes ügyintéзés tárgyi és személyi feltételei; irat és okirat különbsége
Mindennapi ügyintéзési feladatok: postai blanketták, kérelmek
Önéletrajz, motivációs levél, pályázat
Ecomap készítése

29.3.3. Az önálló élet kialakítása

A harmonikus, szeretetre és boldogságra képes személyiség formálása: önbizalom, önértékelés, tolerancia, nyitottság, autonómia, döntés- és felelősségérzet
Nemiség, szerelem, párválasztás, társismeret, a férfi-nő kapcsolata
Családalapítás, családtervezés, fogamzásgátlás lehetőségei, a családi élet szervezése
Alapvető együttélési, együttműködési normák
A gyermekvállalás felelőssége, gyereknevelés, gyermekellátás
Munkavállalás, lakásszerzés, az önálló egzisztencia megteremtésének feltételei
Munka és szabadidő tudatos szervezése, hatékony kihasználása
Kapcsolatteremtési, kapcsolatépítési kultúra
Káros szenvedélyek, káros társaságok, veszélyes helyzetek
Kudarcok feldolgozása, konfliktuskezelési technikák
Problémahelyzetek megoldása, erőforrások a problémamegoldásban
Segítségkérés, segítségnyújtás

29.3.4. Háztartásgazdálkodás, háztartásvezetés

A fogyasztói társadalom jellemzői
A pénz szerepe a háztartásgazdálkodásban
Költségvetés
Gazdálkodással kapcsolatos elemi összefüggések: bevétel-kiadás, célszerű gazdálkodás ismérvei stb.
Vásárlási, fogyasztási szokások
Kiadások tervezése, háztartási napló készítése, (közüzemi, lakhatási költségek, élelmiszer, egyéb szükségletek)
Szükségletek és kínálat. Reklámok üzenete
Takarékosság, takarékoskodás alapvető technikái, állagmegóvás
Családi munkamegosztás, a házimunkák célszerű tervezése

Időterv készítése
Háztartási eszközök és használatuk
Egyszerű konyhatechnikák, mint pl. teaforrás, melegítés, hideg ételek készítése stb.
Hulladék kezelése
Környezetbarát termékek. Környezetvédelem, környezetvédő tevékenységek
Tudatos környezet alakítás: külső, belső élő környezet

29.3.5. Pályaorientáció, munkába állás előkészítése

Önismereti készségek kialakítása, fejlesztése, értelmi képességek, érzelmek és indulatok, belső mozgatóerők, érdeklődési területek ismerete; önkritika és a környezeti visszajelzések elfogadása
Eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása: motiváció, érdeklődés, képességek, környezet; reális énkép, személyiségprofil, személyiségjellemzők
Helyes konfliktuskezelés, stressz oldás, adekvát életcél megtalálása; megfelelő pályaorientáció
Pályatükrök keresése, értelmezése; hazai és uniós munkalehetőségek feltérképezésének lehetőségei; kereslet és kínálat a munkaerőpiacon
Az álláskeresés folyamata, álláskeresést megkönnyítő és megnehezítő, munkaerőpiaci alkupozíciót erősítő technikák
Hivatás, hivatástudat, elkészülés az esetleges pályakorrekcióra, az élethosszig tartó tanulás fontossága

29.3.6. A munkavállalás, munkába állás szabályai

Alapvető emberi és szabadságjogok, ezek érvényesítésének lehetőségei, módjai
A munkavállaló és munkáltató jogai és kötelezettségei
A munka világa és a munkaerőpiac működése
Magánérdek és közérdek
Szociális készségek: empátia, kooperáció, kommunikáció
Külső megjelenés és a társadalmi érintkezés illemtana. Alá- és fölérendeltségi kapcsolatok
A munkavégzés szabályai
A munkanélküliség, a munkanélküliek

29.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

29.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

30. Gyermekotthoni tevékenységek szervezési gyakorlata tantárgy 124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

30.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekotthon életének a gyakorlatban történő megismerése, a tevékenységek megszervezésének nehézségei és módszereinek szemrevételezése és azokban történő aktív részvétel. A szabadidő szervezésével kapcsolatos elméleti tudás gyakorlatban történő

alkalmazása, programok szervezése, bonyolítása. A gyermekotthonban nevelkedő gyermekek életvezetésének segítése a mindennapokban.

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Testnevelés, magyar irodalom, ének-zene, számítástechnika.

30.3. Témakörök

30.3.1. *A mindennapi tevékenységek és szabadidő szervezési gyakorlata*

Résztétel a gyermekotthon mindennapi életének szervezésében, a különböző feladatokba a gyermekek bevonása az egyéni képességek figyelembevételével

Résztétel a szabadidő szervezésében, szabadidős tevékenységek ajánlása a gyermekek számára.

30.3.2. *Tevékenységek szervezési gyakorlata*

Résztétel a játékokban

Résztétel a mozgásos aktivitások szervezésében, vezetésében

Résztétel a szellemi aktivitások szervezésében, vezetésében

Résztétel az ének-zenei művészeti tevékenységekben

Résztétel az irodalom, tömegkommunikáció és a médiák gyermekotthoni megjelenésének területén

30.3.3. *Életvezetési ismeretek gyakorlata*

Résztétel az egészségmegőrzésben

Résztétel a tanulás segítésében

Résztétel a gyermekotthonban, lakásotthonban nevelkedő gyermekek önellátásának, helyes életmódjának elősegítésében, az önálló életre történő felkészítésükben

Személyes és hivatalos ügyek intézésének segítése

Résztétel a háztartásgazdálkodás, háztartásvezetés területén végzett nevelői munkában, környezetvédelemre nevelésben

Résztétel a pályaaorientáció, munkavállalás segítésében

30.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekotthon, lakásotthon

30.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11500-12 azonosító számú

**Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképeség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

31. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

31.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

31.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A 11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelmény modulhoz tartozó tantárgy és témakörei megegyezik a 12046-16 Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy egy részének szakmai tartalmával.

31.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

31.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

12046-16 azonosító számú

**Gyermekekellátási alapfeladatok és alapelvek
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógy pedagógiai ismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK				
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai ille-tékessége határait				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és köteleességeket	x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat	x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól	x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére	x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört	x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez	x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit		x	x	x
Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhigiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását	x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben	x	x		
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására	x	x		x
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását	x		x	x
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását	x			x
Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát		x	x	x

Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását		x		x
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafel-tárást végez	x	x		x
Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását	x	x		x
Felismeri a gyermek betegségét	x	x	x	x
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	x	x		x
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x	x		x
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x	x		x
A segítség pszichológiai összefüggései	x	x		x
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák				
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői				x
A szocializáció folyamata és szinterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése	x	x		
Gyermekek és fiatalkorúak büntethetősége	x			
Az egészségügyi ellátások szabályai	x	x	x	x
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések	x	x		x
A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei	x	x		
Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai	x	x		
Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai	x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés	x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései	x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben	x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás		x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái	x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x

Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata			x	x
Gyermekjátékok használata	x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata	x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség	x	x	x	x
Empátia, segítőkészség	x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés	x	x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x

32. Gyermekvédelmi ismeretek tantárgy

18 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

32.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit.

32.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz.

32.3. Témakörök

32.3.1. A gyermekvédelem története és jogi szabályozása

A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése:

Gyermekek, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői

A gyermekekről való gondoskodás korszakai:

Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig

Állami gyermekvédelme 1945-ig;

A gyermekek védelme 1945-től;

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői.

A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése

Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

32.3.2. A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai, házasság, házasságon belüli konfliktusok

Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál, szülővé válás, szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban, családi kommunikáció, szabályok, a család nélkül nevelkedett szülők családja

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása, a válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család

Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás

Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai

A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei

A gyermek segítése a traumák feldolgozásában

A családon belül elszenvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése

A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek

A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái, a megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei

A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában

A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés

32.3.3. A gyermekvédelem mai rendszere

A gyermekvédelem fogalma, a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó rendszer célja

– A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó rendszer intézményei

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői, eszközei

– A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

– A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

– A gyermekvédelmi szakellátás keretébe tartozó hatósági intézkedések

A gyermekvédelem dilemmái

A különleges, speciális és kettős szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere

A jelzőrendszer működése, résztvevői

Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei

A védelembe vételt megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek.

Családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés

A védelembe vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelembe vétel célja

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének illetve megszüntetésének okai

- A szülői felügyeleti jog érintettsége védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, illetve nevelésbe vétel esetén
 - A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei
- A gyermek gyámsága és törvényes képviselője a nevelésbe vételt követően
- Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
- A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében
- A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára
 - A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére.
- A munkavégzés és a döntések felelőssége, kölcsönös elfogadás, bizalom: a gyermek – a vér szerinti család – a segítő
- A tanácsadás, a beavatkozás mértéke
- Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék
- Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről, a megfigyelés szerepe
- A gyermek ellátását biztosító házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés
- Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása
- A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezők, a kapcsolatok létrejöttének céljai, okai

32.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

32.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

33. Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy

16 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a(z) 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékosság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket.

Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviselőkkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés és a társadalmi elfogadásuk, beillesztésük lehetőségeit.

33.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmához.

33.3. Témakörök

33.3.1. A gyógypedagógia mint tudományág

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhigiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi, akarati sérülések

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre

A sajátos nevelési igényű gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői

A különleges és speciális szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése

33.3.2. Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.)

A méhen belüli fejlődés, a születés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális); az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akarati, én tudat, autonómia)

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban. Az ifjúkor biológiai jellemzői

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra.

Öröklött fejlődési rendellenességek, genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége.

Az ingergazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció)

A fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása

A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok

Az vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbözőségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái

Kommunikációs nehézségek

Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás

A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei a gyermekeket ellátó intézményekben

A gyermek és fiatal korban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége

Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárás; a hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei
Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogytékos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény)
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei
Érdekképviseleti szerve

33.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

33.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

34. Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy

67 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

34.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége a szakmai együttműködés szükségessége.

Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére.

34.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

34.3. Témakörök

34.3.1. Szakmai együttműködés

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

34.3.2. Ismeretek a gondozásról

A gondozás célja, feladatai, területei.

A gondozás és nevelés egysége

A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában

Egyéni napi és heti rend fontossága, életritmus a gyermekek életében

A csecsemő és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése, fürdetés, a fürdetés eszközei

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvásigény az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása.

A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós gyermek, az önellátás, önállóság kialakítása

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei.

A gondozás mint az esztétikai nevelés egyik színtere, a bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze

Kultúrhigiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő- és gyermekkorban: a csecsemő és a gyermek környezete, a közvetlen környezet higiénéje, berendezési tárgyai, a gyermek játéka és azok tisztántartása, a fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása

A játék, mint a legfőbb tevékenységi forma a gyermek életében, a játék szerepe a gyermek fejlődésében

Egyéni ízlésformálás, kultúrhigiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

34.3.3. *Ápolási ismeretek*

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei

A beteg csecsemő és gyermek ápolása: légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása

Fizikális gyógymódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete.

A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába

34.3.4. *Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek*

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban: a légutak átjárhatóságának biztosítási technikái; orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás

A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szereje; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres ismerete

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei

Különbféle anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása. A veszélyes hulladékok tárolásának szabályai.

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok

A vészhelyzet jelzése. Balesetvédelmi dokumentáció.

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői. A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta

Gyermekbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás)

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás)

Anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás)

Idegrendszeri betegségek (agyhártya-gyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek.

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai. A védőoltások kísérelő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei.

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai

34.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

34.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

35. Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

67 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 31 761 02 HÁZI IDŐSZAKOS GYERMEKGONDOZÓ mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

35.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben.

A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt.

A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása

35.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

35.3. Témakörök

35.3.1. Gondozási, ápolási feladatok és karbantartás

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában
Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében
A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése, részvétel a ruházat beszerzésében
Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában
A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása
A fürdetés módja, menete
Pelenkázás, tisztába tevés
Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése
Ágyazás, az altatás előkészítése
Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás
A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek
Testsúly, testmagasság mérése
Gyermektáplálékok elkészítése
Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása
A csecsemő és a kisgyermek ruházata állapotának ellenőrzése: tisztántartása, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése
Részvétel ruházat beszerzésében
Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása

35.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

35.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11678-16 azonosító számú

**Kommunikáció és viselkedéskultúra
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11678-16 azonosító számú Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció és viselkedéskultúra
FELADATOK	
Ismeri és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	x
A helyzeteknek megfelelően használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságra	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Ismeri és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Ismeri és alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Ismeri és betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során törekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Bizalmi elv érvényesítése	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
Ismeri és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális kommunikáció	x
A nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
Kommunikációs technikák	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
A kapcsolatteremtés szabályai	x
A kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége	
Köszönési formák	x
A megszólítás protokollja	x
Távolsági zónák, térközsabályozás	x
Telefonálás illemtana	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x

Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Szakmai nyelvű beszédkésztség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Pontosság	x
Elhivatottság	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Udvariasság	x
Kompromisszumkésztség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemösszpontosítás	x
Körültekintés	x

36. Kommunikáció és viselkedéskultúra alapja tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy az 52 761 01 CSALÁDSEGÍTŐ ASSZISZTENS mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

36.1. A tantárgy tanításának célja

A Kommunikáció és viselkedéskultúra alapjai tantárgy ezen témakörének szakmai tartalma megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Kommunikáció és viselkedéskultúra alapjai tantárgy szakmai tartalmával

36.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

36.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

36.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.